

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 9. Thomas damnatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66377)

Sæcul. XII. rogabantque Archiepiscopum, ut ipsos
 A. C. 1164. salvos vellet. Ad Episcopum autem
 Exoniensem Thomas, *fuge hinc*, ait,
quippe non sapis quæ Dei sunt.

§. IX.

Thomas damnatur.

Episcopi, Rege permittente, a Proceribus separati deliberabant, quid sibi
 6. 32. faciendum esset. Extremæ premebant
 angustia inter malleum & incudem pos-
 tos; vel enim iram Regis experiri cogebantur, vel Archiepiscopum suum, Laicis Principibus juncti, in causa criminis damnare, quod ipsis contra Canones manifeste pugnare videbatur. Diu igitur multumque omnibus adjunctis in arduo negotio discussis statuerunt, Archiepiscopum ad tribunal Pontificis Maximi appellare, tanquam perjurii reum, Regi vero sancte promittere, quod omnibus viribus efficere vellent, ut deponeretur, si modo Rex ipsos nunc ad damnandum in judicio Archiepiscopum suum non compelleret. His ita constitutis, ad Thomam redeunt, & Hilarius Cicestriensis, nomine omnium, sermonem in hunc modum exorsus est: *Aliquando noster fuisti Archiepiscopus, & tenebamur tibi obedire. Sed quia Domino Regi fidelitatem jurasti, Dignitatem ejus per te salvam fore, & Consuetudines,*

tudines, quas hodie destructas vis, ser-
 vare, idcirco te reum perjurii dicimus,
 & perjuro Archiepiscopo de cetero non
 obediemus. Nos itaque & nostra tutela
 & præsidio Summi Pontificis tradentes,
 te ad ejus præsentiam appellamus. Tunc-
 que Hilarius Thomæ diem præstituit.
 Quibus dictis Episcopi ex adverso ut
 prius confidentes diu silentium tenuerunt,
 præsentibus cunctis expavescentibus;
 nam cum Regem & Optimates ad
 judicandum Præsulem in alio conclavi
 deliberare scirent, nemo dubitabat, quin
 Thomas saltem in carcerem migrare
 juberetur, si tamen illa die majus ma-
 lum effugeret.

Sæcul. XII.
 A.C. 1164.

c. 33.

Interea Principes coram Rege pro-
 lata sententia Thomam perjurum &
 proditorem declarant; cumque com-
 plures a Rege missi ad Præsulem venis-
 sent, Comes Leicestriensis ait: *Mandat*
tibi Rex, ut venias redditurus rationem
super objectis. Alioquin audi latam contra
te sententiam. Itane, latam contra me
sententiam? inquit Archiepiscopus, &
 de sede surgens adjecit: *Audi tu potius*
Comes, fili mi! Rex promovit me ad
Archiepiscopatum Cantuariensem, quia
multa obsequia utilissima ei præstiteram.
Invitum vero evexit, Deus scit, & mi-
gis Regis quam Dei amore acquievi, cujus
peccati hodie pœnas dare cogor. Verum-
 li 2 tamen,

Sæcul. XII. tamen, cum Henrico Principe & Ha
 A.C. 1164. rede præfente, ac Rege iubente, eligeret,
 quæsitum & responsum est, me liberum

Sup. Lib.
 LXX.
 §. 58.

& ab omni nexu curiali absolutum Ec-
 clesie Cantuariensi tradi. Ergo super
 bis, a quibus liberatus sum, non teneo
 respondere. Tunc Comes: Longe aliud
 Episcopus Londinensis Regi suggestit. Et
 rursum Archiepiscopus: Ad dicta mea
 animum adverte, fili mi, quanto dignior
 est anima quam corpus, tanto magis Deo
 & mihi obedire teneris quam terreno
 Regi. Nec Lex nec ratio permittit, ut
 filii patrem judicent. Unde Regis, tuum
 & aliorum declino iudicium, sub Deo solo
 a Domino Papa iudicandus, ad quem vo-
 bis omnibus audientibus appello, Ecclesia
 Cantuariensi, Ordine & Dignitate mea,
 omnibusque ad eam pertinentibus sub Dei
 & Ecclesie Romanæ præsidio positus. Vos
 quoque, Fratres Episcopi, & Collega
 mei! quia magis homini quam Deo obeditis,
 ad Domini Papæ iudicium voco, & sic
 Catholicæ Ecclesie & Apostolicæ Sedis
 auctoritate munitus hinc recedo. Hæc
 Sessio ultima habita est die decima tertia
 Octobris.

Radev.

Archiepiscopum abeuntem sequun-
 tur Aulici & invidi, contumeliis & in-
 juriis tantum virum afficientes, & tan-
 quam proditorem insectantes. Ubi au-
 tem limina egressus est, tanta hominum
 multi-

multitudo, petens Archipræsulis Bene-
 dictionem, occurrit, ut vix equum regere
 posset, præcipue pauperes clamabant:
*Benedictus Dominus! qui eripuit & sal-
 vum fecit servum suum.* Jam enim ex-
 tinctus fuisse credebatur. Ita ad ho-
 spitium suum, Monasterium S. Andreae
 perductus iussit omnes pauperes ad-
 mitti; unde domus & atria circumqua-
 que ad mensam discumbentibus impleta
 sunt. Thoma prandente, adsunt Epi-
 scopi Londinensis & Cicestriensis di-
 centes, se æquam pacis conditionem
 invenisse; daret Archiepiscopus Regi
 duos fundos Ecclesiae Cantuariensis pigno-
 ris loco pro pecunia, quam exigebat.
 Dixit Archiepiscopus: *Rex adhuc hodie
 prædium aliud Ecclesiae Cantuariensis
 retinet. Ego vero prius ultima patior,
 quam consentiam.* Quod responsum ad
 Regem delatum ejus furorem auxit.
 Ceterum Archiepiscopo resciente illa
 die lectio super mensam erat, de per-
 secutione, quam Liberius Papa passus
 est, in Historia tripartita; cumque et-
 iam occurrerent illa verba Evangelii:
*Si persecuti vos fuerint in una civitate,
 fugite in aliam,* Thomas oculos in He-
 bertum Doctorem subito conjecit; unde
 is postea cognovit, quod jam tunc animo
 constituisset, fugam arripere. Remotis
 deinde mensis, Episcopos Vigornien-
 sem,

Sæcul. XII.
 A. C. 1164.

Sup. Lib.
 XIII. §. 19.

Matth. 10.
 23.

Sæcul. XII.
A.C. 1164.

fem, Herfordiensem, & Rosensem misit, ut ipsi licentiam e regno solvendi impetrarent. Qui responsum Regis attulerunt, eum postera die in Concilio hac de re deliberaturum.

§. X.

Thomas in Franciam fugit.

Sub noctem duo ex Optimatibus principui Archiepiscopum adeunt, flentes largiter, & pectora sua percutientes; hi vero referebant, certo sibi constare, quod viri potentes, & secleri adsueti, jurejurando se obstrinxissent, se Thomam peremturos. Itaque amicorum monita Archiepiscopum permoverunt, ut fugam acceleraret, ne Ecclesiæ causa, necdum cunctis satis nota, desereretur. Cumque stratum sibi in Ecclesia S. Andree inter duo Altaria parari jussisset, in terram cum quibusdam suorum demissus Psalmos pœnitentiales cantare cœpit, tum etiam junxit Litanias, genuflectens, quotiescunque aliquem Sanctorum nominabat. Fatigatus cubitum concessit, simulans se velle acquiescere. Sed paulo ante galli cantum per fores posticas clam se proripuit.

Lib. 2. c. 1.
Chr. Ger-
vas. p. 1393.

Ubi altera dies illuxit, & vulgatum, quod Archiepiscopus fugisset, omnes, qui ipsi favebant, latebras quæsierunt. Rex autem consternatus, convocatis Epi-